

Verksamhetsplan för samverkan i Angarns-, Bogesunds och Rösjökilarna 2016

2016-02-19

Innehållsförteckning

Inledning	3
Visionen	4
Budget	4
Möteschema	5
Verksamheter 2016	5
Studieresa	5
Marknadsföring	6
Vandringsleder	7
Ekologiska landskapssamband i Rösjökilen	8
Mindfulness i naturen	9
RUFS och de gröna kilarna	10

Inledning

Tillgång till bostadsnära natur av god kvalitet, en hälsosam miljö och ett levande kulturlandskap är viktiga resurser för att göra Stockholmsregionen till Europas mest attraktiva storstadsregion. De gröna kilarna har en avgörande betydelse för att säkerställa viktiga naturfunktioner, rekreationsvärden samt historiska och pedagogiska värden. De ger också förutsättningar till de ekosystemtjänster som samhället är beroende av.

Angarn- och Bogesundskilarna delas av kommunerna Täby, Vallentuna, Vaxholm, Österåker och Norrtälje. Samverkan kring de gröna kilarna har avsikt att stärka helhetssynen och höja de rekreativa och biologiska värdena i regionen. Därmed skapas en ökad potential för naturturism och rekreation för kommunernas invånare och besökare. Ett mellankommunalt samverkansarbete i kilarna har pågått sedan 2010.

Rösjökilan delas av kommunerna Danderyd, Sollentuna, Täby, Upplands Väsby, Vallentuna och Sigtuna. Kilan har stora värden för såväl naturvård som friluftsliv. Den är flitigt använd året om av föreningsliv och allmänhet. Kilens storlek, utsträckning och tillgänglighet gör det möjligt för invånarna i de sex kommunerna att utnyttja den som gemensam resurs för friluftsliv och naturupplevelser. Sedan 2006 har ett mellankommunalt samverkansarbete pågått i kilen.

Under 2016 slogs de två kilsamverkansgrupperna ihop till en gemensam kilsamverkan. Detta för att skapa en effektivare administration, en starkare struktur och då många möten är gemensamma samt många projekt bedrivs tillsammans. Inom den gemensamma kilsamverkan ingår också ett nära samarbete med bl.a. ideella organisationer, landstinget, andra myndigheter samt universitet och högskolor.

Arbetet bedrivs genom ett rullande värdskap med en värdkommun, som ansvarar för möten och budget samt upprättar förslag till verksamhetsplan och åtgärdsprogram, samt en bisittande kommun, som bistår värdkommunen. Efter ett år rullar värdskapet vidare till den bisittande kommunen varpå en ny bisittande kommun tar vid. Arbetet bedrivs med politisk styrgrupp, projektgrupp, arbetsgrupper och en referensgrupp.

För den sammanslagna kilsamverkan finns även en gemensam plattform framtagen som beskriver bakgrunden, visionen, huvud- och delmålen, organisationen, arbetsformerna och finansieringen för projekten som genomförs inom samverkansgruppen.

Samverkansarbetet ligger i linje med RUF 2010 (Regional Utvecklingsplan för Stockholms län) och bidrar till ett genomförande av planen. Tillväxt, miljö och Regionplanering (TMR) stödjer att samverkan utvecklas i kilen.

Vision

Den övergripande visionen för kilsamverkan är:

Kilarna är högt värderade, välbesökta tätortsnära naturområden som bidrar till regionens attraktiva livsmiljö.

De tre huvudmålen med samverkansarbetet är:

1. Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.
2. Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.
3. En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Budget 2016

Nr	Verksamhet 2016	Kostnader	Intäkter
1-6	Bidrag från kommunerna 2016 Kvar från 2015: <ul style="list-style-type: none"> • Rösjökilen • Angarn- och Bogesundskilarna		180 000 kr 122 323 kr 75 000 kr
1	Studieresa	50 000 kr	
2	Marknadsföring	60 000 kr	
3	Vandringsleder	30 000 kr	
4	Ekologiska landskapssamband	40 000kr	
5	Mindfulness i naturen	50 000 kr	
6	RUFS och de gröna kilarna	50 000 kr	
7	Övrigt	97 323 kr	
	Summa	377 323 kr	377 323 kr

Mötesschema 2016

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Sept	Okt	Nov
P 21/1 kl. 9-12	Styr 19/2 kl. 9-11 beslut VP 2016	P 10/3 kl. 9-12 R 17/3 kl. 15-17 A 31/3 kl. 9-12	A 21/4 kl. 9-12	P (vid behov)	A 1/9 kl. 9-12 Studie- resa 9/9	P 4/10 kl. 9-12 R 11/10 kl. 15-17 A 27/10 kl. 9-12	P 8/11 kl. 9-12 VP 2016 VP 2017 Styr 25/11 kl. 9-11 uppf. VP 2016 försl. VP 2017
<p>Styr = styrgrupp (2 st) P = projektgrupp (3 st) R = referensgrupp (2 st) A = arbetsgrupp (5st)</p>							

Verksamheter 2016

Verksamhetsplanen utgår från plattformen för samverkansarbetet i de tre grönkilarna. I plattformerna listas förutom ovanstående vision och huvudmål även delmål under respektive huvudmål. Verksamhetsplanen lyfter fram specifika verksamheter för att nå vissa av dessa mål. Nedan föregås varje verksamhet av de huvudmål och delmål som styr verksamheten. En del projekt rör alla tre kilar medan andra kan ha en eller två kilar som avgränsning.

1. Studieresa

En kunskapshöjande och inspirerande studieresa planeras och genomförs under året gemensamt för Angarn-, Bogesund- och Rösjökilarna. Studieresan skall stimulera till erfarenhetsutbyte. Tjänstemän, politiker och medlemmar ur referensgruppen deltar. Kostnaden är kopplad till resmålet och innehållet.

Huvudmål

Studieresan bidrar till uppfyllelse av följande mål:

En permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Delmål

1. Det finns en gemensam målbild över hur kilarna som mellankommunalt område bör bevaras, förvaltas och utvecklas. Samverkan är gränsöverskridande, både geografiskt och tematiskt.

2. Samverkan inom kilarna underlättar en effektiv och långsiktig utveckling av grönområden och en avvägning mellan olika intressen. Det finns en uttryckt ambition i aktörernas översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, program mm, att bevara, utveckla och tillgängliggöra kilarna.
3. Kilarnas funktioner och värden har preciserats ur både ett regionalt, lokalt och mellankommunalt perspektiv (t ex samband och värden över gränser).

Åtgärder

- Temat för året kan kopplas till arbetet med framtagande av ny RUFSS för Stockholmsregionen och aktuella frågeställningar kopplat till grönkilarna. Då grönkilssamarbetet i Angarn-, Bogesund och Rösjökilen är det som kommit längst i länet kan ett erfarenhetsutbyte med andra kilsamverkansgrupper vara lägligt med tanke på diskussioner om kilen i nya RUFSS.
- Förslagsvis kan det vara ett bra tillfälle att informera om sammanslagningen av kilsamverkansgrupperna.

Kostnad

50 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Samordningsansvarig kommun

- Vallentuna kommun och Vaxholms stad.

2. Marknadsföring

Huvudmål

Marknadsföringsinsatser bidrar till uppfyllelse av följande mål:

Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1. Invånare, besökare och verksamma är väl informerade om kilarnas värden.
2. Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Åtgärder

- Synliggöra samverkan genom att använda gemensam logga.
- TMR:s logga används i kombination med kommunvapen från berörda kommuner i våra dokument.
- Löpande revidering av underlag till kommunernas och föreningarnas webbplatser.
- Uppdatering och komplettering av gemensamt paket med innehåll om kilsamverkan för att användas på respektive kommuns hemsida.

- Ta fram en folder för kilsamverkan. Använd foldern för Rösjökilen som grund. Foldern ska ge kunskap om kilarna och deras värden, betona möjligheterna för föreningar att bidra med engagemang i samarbetet samt hur kilsamverkan fungerar.
- Sprida foldern om kilsamverkan på lämpliga seminarier och läggas ut på webbplatser.
- Fortsatt marknadsföring av appen Naturkartan. Den kartapp som lanserades i april 2015 skall fortsätta spridas och genom exempelvis en fototävling bland föreningar kan ett större intresse skapas för Naturkartan.
- Skylt om Naturkartan ska sättas upp vid kilarna. Respektive kommun väljer placering.
- Ta fram en mall i A3 för skylt som beskriver besöksmål i respektive kil.
- Skylt om kilen och kilsamverkan ska finnas vid viktiga entréer.

Kostnad

60 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Den årliga avgiften för appen för Naturkartan ligger inte inom kilsamverkan utan beskostas av varje kommun.

Samordningsansvarig kommun

- Sollentuna kommun.

3. Vandringsleder

Under 2014 har en inventering av vandringsleder genomförts. Inventeringen har dokumenterat standard, märkning, service och besöksmål.

Praktiska åtgärder ligger utanför detta projekt och finansieras av respektive kommun.

Följande åtgärder ligger utanför finansieringen inom samverkan, de görs av respektive kommun:

- Markmaterial och inventarier, det gäller exempelvis eldstäder, vindskydd, bänkar/soffor/bord, papperskorgar, vedlårar etc.
- Röjning, gallring och beskärning utmed leder.

Huvudmål

Vandringsleder bidrar till uppfyllelse av följande mål:

Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1. Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.
2. Utbudet på leder, serviceanläggningar och mötesplatser är större än år 2010.

Åtgärder

- En sammanställning av förslag nya vandringsleder och anslutningar tas fram, en kontaktlista till Roslagsledsgruppen upprättas.
- Leder läggs successivt in i Naturkartan.

- Framtagning av mall för dokumentation och uppföljning av fysiska åtgärder.

Kostnad

30 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Praktiska åtgärder ligger utanför detta projekt och finansieras av respektive kommun.

Samordningsansvarig kommun

- Täby kommun.

4. Ekologiska landskapssamband i Rösjökilen

En analys av ekologiska spridningssamband har genomförts 2014. De tre sambanden som har genomförts är tallnätverket, vildbinätverket och fladdermusnätverket. Kartläggningen har visat spridningssambanden men också identifierat svaga samband i ett regionalt kilperspektiv. Analysen visar vilka områden som idag har stor betydelse för sambanden men också vilka åtgärder som kan göras för att förstärka sambanden. Under 2015 har en åtgärds katalog tagits fram som visar på åtgärder både vid skötsel och vid exploatering samt har en fortsatt analys utförts av Calluna som skall vara ett stöd i prioriteringen av åtgärder.

Huvudmål

Ekologiska landskapssamband i Rösjökilen bidrar till uppfyllelse av följande mål:

Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Den mellankommunala samsynen kring Rösjökilen utvecklas och en permanent samverkan har etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.

Delmål

1. Kilens funktioner och värden har preciserats ur både ett regionalt, lokalt och mellankommunalt perspektiv (t ex samband och värden över gränser).
2. I kilen finns väl fungerande ekosystem som genererar ekosystemtjänster och hög biologisk mångfald.
3. Kilen är ett sammanhållet område där större barriärer ska överbryggas.
4. Det finns en gemensam målbild över hur kilen som mellankommunalt område bör bevaras, förvaltas och utvecklas. Samverkan är gränsöverskridande, både geografiskt och tematiskt.
5. Samverkan inom kilen underlättar en effektiv och långsiktig utveckling av grönområden och en avvägning mellan olika intressen. Det finns en uttryckt ambition i aktörernas översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, program mm, att bevara, utveckla och tillgängliggöra Rösjökilens värden och funktioner.

Åtgärder

- Förankring av åtgärds katalog i kommunerna sker fortlöpande.

- Börja arbetet med att ta fram informationsmaterial som skall användas för att informera privata markägare och planerare på kommun om vikten av fungerande ekologiska landskapssamband.

Kostnad

40 000 kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Praktiska åtgärder i naturen ligger utanför detta projekt och finansieras av respektive kommun.

Samordningsansvarig kommun

- Upplands Väsby kommun och Danderyds kommun.

5. Mindfulness i naturen

Studier har gett ny och fördjupad kunskap om positiva effekter på hälsan av att vistas i naturen. Åtgärden handlar om att etablera naturbaserade hälso- och friskvårdsguidningar i kilarna efter förlaga av konceptet fysisk aktivitet på recept (FaR). Exempel på insatser kan även vara framtagande av informationsskyltar och enklare informationsmaterial. Projektet är unikt för Sverige och bedöms ha stor potential för marknadsföring av kilarna och vår samverkan.

En förstudie om detta har drivits under åren 2011-2012 inom ramen för samverkansarbetet i Angarn- Bogesund och Rösjökilen och en slutrapport finns som ska fungera som grund för åtgärden.

Under 2013 och 2014 har exempel på guidning tagits fram och verksamheten har testats i praktiken. Under 2015 har följande utförts:

- Gratis guidningar i tre kommuner (Danderyd, Täby och Upplands Väsby).
- Material för självguidning

Huvudmål

Natur på recept bidrar till uppfyllelse av följande mål:

Kilarna bidrar till en god livsmiljö för alla invånare och en hög biologisk mångfald.

Kilarna är välkända och välbesökta av boende, besökare och verksamma i kommunerna.

Delmål

1. Kilarna ger förutsättningar för fysisk aktivitet och förbättrad folkhälsa.
2. Boende har god tillgång till tätortsnära natur av hög kvalitet.
3. Tillgängligheten till och informationen om kilarna är god för alla invånare och kilarna är välbesökta.

Åtgärder

- Undersöka möjligheterna att söka VINNOVA- bidrag för fortsatt arbete.
- Stöd till guider som idag utför vandringar.
- Förslag på vandringar tas fram i de kommuner som idag inte har några.

Kostnad

50 000kr plus nedlagd arbetstid av deltagande tjänstemän.

Samordningsansvarig kommun

- Täby kommun och Österåkers kommun.

6. RUFS och de gröna kilarna

Dialog och framtagande av remissförslag för utveckling av Angarn-, Bogesund- och Rösjökilen.

Huvudmål

Att under 2016 i samverkan mellan kilkommunerna och föreningsliv ta fram underlag till remissförslag för regionplanekontorets arbete med ny RUFS.

Delmål

1. En genomlysning av kilarnas form och utbredning med fokus på de mellankommunala zonerna.
2. Genom diskussion ta fram gemensamma riktningar inför remissvar i samrådetskedet 2016 för ny RUFS.

Åtgärder

- Ett antal möten med tjänstemän och föreningsliv. Mötena sker i workshopform för att kunna belysa och skapa dialog kring regionplanekontorets förslag på tillägg/förändringar till de gröna kilarna.
- En sammanställning av vad mötena har gett samt en rapport av kilsamverkan som skall kunna fungera som stöd för respektive kommuns remissvar till regionplanekontoret.
- Kan vara ett tema för årets studieresa.

Kostnad

50 000 kr plus nedlagd tid av deltagande tjänstemän.

Samordningsansvarig kommun

- Österåkers kommun.